

paa den Maade Herre over Forholdene, at det uden videre kan siges: Saaledes og saaledes skal det være, og heller ikke saaledes Herre over Forholdene, at det ene og alene beror paa Tilshyret at afgjøre, om Loven er overtraadt eller ikke, det maa naturligvis bero paa Domstolene. Naar Tilshyret mener, at Loven er overtraadt, men den Raagjældende ikke vil erkjende det, er der jo ikke Andet tilbage end at anlægge Sag, og saa maa det blive Domstolenes og ikke Tilshyrets Sag at afgjøre, om Loven i det enkelte Tilfælde er overtraadt eller ikke. Hvad selve Straffebestemmelserne angaar, er de, som De ville se, fastsatte til Bøder, og der er indført den Bestemmelse i Lovforslaget, at det for Fælles- eller Andelsmeieriernes Vedkommende er Bestyreren, som er ansvarlig for Overtrædelsen. Der blev fremhævet fra en enkelt Talers Side, at det vilde være rigtigt at lægge Ansvaret tillige paa selve Aktieselskabet eller Interessentskabet, idet det let kunde være, at Bestyreren var en Mand, der ikke personlig eiede Noget og altsaa ikke kunde betale, og at det let kunde være Tilfældet, at han var flyttet og maatte vanskelig at faae fat paa. Jeg skal hertil bemærke, at det lader sig slet ikke bestride, at det maatte vilde være hensigtsmæssigt at gaa denne Vej, men saa maatte der jo gøres en Forandring i et Princip, som ellers behersker vor Lovgivning, nemlig det Princip, at der ikke gøres Eksekution for Bøder. Skulde det virkelig have Betydning, at Interessentskabet, der staar bag ved, skulde hæfte, maatte det gives Udtryk paa den Maade, at Bøden kunde indrives hos Interessentskabet, og det vilde være afvigende fra det Princip, vor Lovgivning ellers har opstillet siden 1866, nemlig det, at Bøder ikke indrives, men at naar Bøden ikke erlægges i rette Tid, indtræder uden videre den subsidiære Straf: Fængsel. Det er naturligvis den Forudsætning, Lovforslaget har bevæget sig paa, og naar man ikke vil rokke ved den, antager jeg, at der ikke godt kan gaas anden Vej end at lægge Ansvaret paa Bestyreren, der naturligvis, naar han ikke kan betale, kommer til at affone Straffen. En anden Ting er, at det kan være et meget stort Spørgsmaal, om det var rigtigt, da man i 1866 gik over til dette System. Det er, tror jeg nok, en temmelig udbredt Anskuelse, i alt Fald blandt Alle, der have haft med de praktiske Forhold at gøre, at det var en Forandring af meget omtvistelig Værdi, den Gang man gik ind paa at affaffe, at Bødestraffe kunde eksekveres ved, at Bøden indrives i den Raagjældendes Formue. — Naar man dernæst har draget det Spørgsmaal frem, hvilke Meierier

Loven skulde udstrække sig til, saa har det Synspunkt, som jeg før har nævnt, og som gjentagne Gange ere komne frem under denne Forhandling, nemlig at Faren kommer fra Mælken, naturlig ledet til, at man lod det Afgjørende være dette, om der fra Meieriet sælges Mælk, hvorved jo Mælken udbredes i Publikum. Det kan efter min Mening ikke være afgjørende, hvorledes det privat retlige Forhold er ordnet, om det er et Fælles- eller Andelsmeieri. Det forekommer mig, at dette ikke kan være det Afgjørende her; thi det, som det her kommer an paa er, hvad der fra det hygieiniske Standpunkt er det eiendommelig Farlige ved Meierier, og naar det er det eiendommelig Farlige ved disse, at Mælken sælges til Publikum og saaledes udbredes videre, er det i god Overensstemmelse dermed, at man i denne Forbindelse, i dette Forhold gjør det til det Afgjørende. Her vil jeg atter bemærke, at jeg jo meget godt indser, at det maatte var endnu mere rationelt at gaa det Skridt videre, at man medtog alle Meierierne, hvortil der indkjøbes Mælk, hvor der altsaa bruges anden Mælk, end den, der produceres paa Gaarden. Det vil jeg heller ikke i og for sig have Noget imod, at man medtog, men jeg har ikke troet, at det kunde føres igjennem at gaa saa vidt, og derfor er jeg bleven staaende ved dette, som dog forekommer mig at være det Rigtigste. Hvad Tilshyret angaar, vil jeg endnu tilføje, at det jo vistnok kan være sandt nok, at Løgerne ikke ville kunne overkomme det alene, og jeg skulde derfor heller ikke have Noget imod, at der i Loven indsattes en Bestemmelse om, at der kunde ydes dem en vis Medvirkning fra en eller anden Side. Det er ganske vist, at det Tilshyret, der gaar ud paa at undersøge, om de faste Forhold ved Meierierne er i Orden, kan Løgerne formentlig overkomme, men det mere stadige Tilshyret som f. Ex. det der udfordres efter § 7, at de i Skummemaaffinerne samlede Urenligheder og Slam skulde bortsjernes o. s. v. kan naturligvis ikke blive meget effektivt; thi naar det skulde være effektivt, skulde det udøves mange Gange om Aaret. Det er muligt, at et Tilshyret af denne Art ikke vil kunne udføres af Løgerne, uden at de dertil kunne faae nogen Hjælp af lokal Bestaaffenhed, hvad enten man nu tænker det ydet af det lokale Boliti eller af Kommunen. Det er altsaa et Forhold, jeg skal være meget villig til at gaa ind paa, dersom man maatte finde det nødvendigt. Forresten maa jeg her atter minde om, at der slet ikke kan være Tale om, at Tilshyret kunde udøve nogen ren Vilkårlighed. Tilshyret har for det Første Loven at holde sig efterrettelig og kan naturligvis